

Kern van het beleid van het Samenwerkingsverband is een sterke basisondersteuning op de vo-scholen. Het doel is elke leerling zo goed mogelijk in de groep te begeleiden om zonder onderbrekingen uiteindelijk de uitstroombestemming of een diploma te behalen dat het beste bij de leerling past. De kwaliteiten en de onderwijsbehoefte van een leerling zijn bepalend, niet de beperkingen. Onze scholen hebben in hun schoolondersteuningsprofiel vastgelegd hoe zij bijdragen aan de gemeenschappelijke opdracht van het Samenwerkingsverband. De basisondersteuning bestaat uit de volgende standaarden:

1. Elke school draagt zorgt voor een positief pedagogisch schoolklimaat en fysieke en sociale veiligheid.

Hierdoor kunnen leerlingen onderwijs volgen in een veilige, stimulerende leer- en ontwikkelingsomgeving. Elke leerling wordt op een positieve manier en met respect behandeld. De school bevordert ook een respectvolle omgang tussen de leerlingen. Afspraken over gedrag, omgaan met elkaar en waarden en normen staan op papier, zijn bekend binnen alle klassen en worden voorgeleefd door de medewerkers op school. In het curriculum is aandacht voor sociale vaardigheden en leefstijl.

Elke school heeft ook ondersteuningsmogelijkheden op het gebied van sociale vaardigheid, welbevinden en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen. Scholen

maken hiervoor gebruik van bewezen, effectieve (ortho) pedagogische programma's en methodieken. Verder bieden de scholen fysieke toegankelijkheid, aangepaste werk- en instructieruimtes en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben. Scholen beschikken ook over de aanwezigheid van een stillerimte/werkruimte onder toezicht.

2. Elke leerling een mentor

De mentor (of coach) is het vaste aanspreekpunt en de belangrijkste schakel tussen leerling, de ouders, vakdocenten en ondersteuningsteam. De mentor is de persoon bij wie leerlingen en hun ouders als eerste terecht kunnen met vragen. De mentor volgt de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen en organiseert, indien nodig en samen met het ondersteuningsteam, ondersteuning. Het mentoraat vormt daarmee de basis van de ondersteuningsstructuur op school. Op elke school is een goed toegerust mentoraat aanwezig met een duidelijke taakomschrijving.

3. Ouders en leerlingen worden optimaal betrokken

Elke school werkt aan constructieve samenwerking en gedeelde besluitvorming vanuit de 'driehoek' school-leerling-ouders. Ouders zijn gelijkwaardige gesprekspartners

en worden actief bij de schoolloopbaan van hun kind betrokken. De school geeft daarin de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders en leerling duidelijk aan. Scholen betrekken leerlingen zo veel mogelijk bij het helder krijgen van de ondersteuningsbehoefte en het beste plan voor hen, zodat ze betere en snellere ondersteuning krijgen. In samenspraak wordt ingezet wat nodig en passend is. Scholen vertellen leerlingen, ouders en onderwijsprofessionals waar zij terecht kunnen met hulpvragen, wie waarvoor verantwoordelijk is en wat er precies op welk moment gebeurt wanneer een leerling een ondersteuningsbehoefte heeft.

Als er sprake is van extra ondersteuning wordt er altijd met ouders en leerling samen een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld. Ouders hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP. Samen wordt minimaal 1x per jaar bekeken hoe de leerling zich ontwikkelt en wordt het plan aangepast.

4. Elke school volgt de leerontwikkeling van alle leerlingen en werkt opbrengstgericht

Op alle niveaus in de school wordt systematisch informatie verzameld en geanalyseerd over het leren en ontwikkeling van de leerling. Elke school hanteert een systeem van begeleiding en ondersteuning waarmee

vroegtijdig gesignaleerd wordt welke (onderwijs) ondersteuningsbehoeften een leerling heeft. Elke school gebruikt een goed werkend leerlingvolgsysteem. Hierin worden ook de ondersteuningsgegevens vastgelegd.

Op school overleggen docenten en ondersteuningsteam over de ontwikkeling van leerlingen in groep-, leerling- en/of rapportbesprekingen. Leerling- en/of groepsbesprekingen vinden plaats volgens een afgesproken (handelingsgerichte) werkwijze. Waar nodig vindt vervolgens overleg met ouders en deskundigen in en om de school plaats.

5. Elke school werkt handelingsgericht en versterkt de handelingsbekwaamheid en competenties van teamleden

De scholen hanteren een planmatige en cyclische aanpak om het onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor leerlingen vorm te geven, te evalueren en bij te stellen. Dit doen zij vanuit de zeven uitgangspunten van het handelingsgericht werken (HGW). Hierbij staat de onderwijsbehoefte van de leerling (en de ondersteuningsbehoefte van de leerkracht) centraal: wat heeft een leerling nodig om een bepaald doel te bereiken? Om passend onderwijs te bieden is belangrijk dat docenten goede kennis en vaardigheden hebben. Ook als het gaat om begeleiding van leerlingen met een ondersteuningsvraag.

Docenten zijn in staat tot vroegsignalering en afstemming op de meest voorkomende onderwijsbehoeften van leerlingen met betrekking tot leer-, gedrags- en sociaal emotionele problematiek. Docenten weten

daarin hoe ze een beroep moeten doen op de interne ondersteuningsstructuur en wat daarin van hen verwacht wordt. De school draagt zorg voor de toerusting en professionalisering van docenten en de informatievoorziening over procedures en afspraken zoals deze voor hen noodzakelijk is.

6. Elke school kan preventieve en licht curatieve ondersteuning bieden aan leerlingen met leer- en/of ontwikkelingsvragen

Elke school kan preventieve en licht curatieve ondersteuning bieden aan individuele of groepen leerlingen. Het betreft afgestemd aanbod voor leerlingen met enkelvoudige leer- en/of ontwikkelingsvragen, fysiek-medische, sociaal-emotionele en communicatieve ondersteuningsbehoeften of voor leerlingen met specifieke gedragskenmerken. Het doel is elke leerling zo goed mogelijk in de groep te begeleiden. Hiertoe zijn er meerdere deskundigen aanwezig met elk hun eigen expertise, zodat leerlingen geholpen kunnen worden bij hun leerprestaties (denk aan dyslexie- of rekenspecialisten, NT2 en een specialist meer- en hoogbegaafdheid) of bij gedrag en sociaal-emotionele welbevinden (denk aan een gedragspecialist of orthopedagoog).

De functionarissen worden uitgerust met voldoende tijd en middelen en zijn voldoende gekwalificeerd om in gezamenlijkheid tegemoet te komen aan de verschillende behoeften van de leerlingen. In sommige gevallen werkt de school hiervoor samen met ketenpartners. Deze deskundigen zijn in staat om

analyse ondersteuningsbehoefte om te zetten naar handelingsgerichte adviezen voor in de klas en docenten te coachen en begeleiden. Bijvoorbeeld bij het omgaan met leerlingen met verschillende problematiek, het omgaan met een lastige klas, klassenmanagement of differentiëren in de klas.

De deskundigen binnen de school weten wanneer externe hulp ingeschakeld kan of moet worden en zijn op de hoogte van waar deze hulp te vinden is. De taken en verantwoordelijkheden op het gebied van ondersteuning worden duidelijk belegd en bekend gemaakt op alle niveaus van de school, ouders en bij partners. Leerwegondersteuning en praktijkonderwijs zijn een specifieke vorm van basisondersteuning.

7. Elke school heeft een effectieve ondersteuningsstructuur waarin interne en externe expertise benut wordt

De ondersteuningsstructuur in de school is gericht op het vormgeven van passende ondersteuning binnen de school en zoveel mogelijk binnen de klas. Scholen hebben ook de verantwoordelijkheid om factoren die thuis of in de vrije tijd belemmerend zijn voor het leren, zo vroeg mogelijk te signaleren en te bespreken met de ouders.

Om de ondersteuning goed te kunnen organiseren heeft elke school een intern ondersteuningsteam (IOT) en werken scholen samen met ketenpartners en het voortgezet speciaal onderwijs.

Vanuit het IOT wordt onder de regie van de ondersteuningscoördinator de (extra) ondersteuning op school georganiseerd, afgestemd en gevolgd. Alles in nauwe samenwerking en afstemming met ouders en leerling.

De scholen volgen daarin de stappen uit de regionale ondersteuningsroute voortgezet onderwijs. In deze route gaan we uit van een preventieve en een proactieve aanpak. Zo kan snel actie worden ondernomen wanneer leerlingen dreigen vast te lopen. Wanneer een kind meer nodig heeft, werken we via de methode integraal arrangeren. Rond zorgwekkend verzuim en het voorkomen van thuiszitters werkt de school actief samen met leerplicht, Voorleider1/Wijkteam, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en het Samenwerkingsverband conform een verzuimprotocol en de aanpak M@ZL.

De school schaaft op bij constatering zorgwekkend verzuim (dreigend thuiszitten) richting Samenwerkingsverband en Leerplicht. De school evalueert jaarlijks met de kernpartners (JGT, Leerplicht, JGZ) de inzet en opbrengst van de ondersteuning en begeleiding.

8. We dragen binnen het hele samenwerkingsverband zorg voor een goede overdracht van leerlingen

Scholen leiden leerlingen altijd toe naar passend vervolgonderwijs, een passende plek op de arbeidsmarkt of in dagbesteding. Om ervoor te zorgen dat leerlingen zoveel mogelijk ononderbroken het bij hen passende onderwijs krijgen, draagt elke school zorg voor soepele en zorgvuldig verlopende overgangen tussen de verschillende vormen

van onderwijs, arbeidsmarkt en ondersteuning. De school houdt zich aan de zorgplicht en afspraken gemaakt in het Samenwerkingsverband voor doorgaande schoolloopbanen. Ouders worden tijdig betrokken bij de overdracht en overgang van leerlingen.

9. Elke school geeft haar onderwijs en haar ondersteuning beleidsrijk vorm

De school werkt vanuit een gezamenlijke en expliciet geformuleerde visie op onderwijs en ondersteuning en heeft de verantwoordelijkheid om de kwaliteit en effectiviteit van de geboden ondersteuning te bewaken en versterken. Dit maakt meer maatwerk mogelijk voor leerlingen die om uiteenlopende redenen behoefte hebben aan aanpassingen in instructie, ondersteuning, ruimtelijke inrichting, of in de opbouw van het curriculum.

De visie en het beleid van de school zijn gerelateerd aan het ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband. In het schoolondersteuningsprofiel (SOP) beschrijft de school concreet welke basis- en extra ondersteuning de school leerlingen zij biedt om tegemoet te komen aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

Er zijn documenten en protocollen die omschrijven hoe wordt omgegaan met onderwijs, ondersteuning en met uitzonderlijke situaties of calamiteiten. Hierin staat ook beschreven hoe extra behoeften van de leerling zo vroeg mogelijk gesignaleerd worden en hoe vervolgens gehandeld wordt.

Toelichting

De overheid koerst op een landelijk vastgesteld niveau van basisondersteuning. Het Samenwerkingsverband volgt de ontwikkelingen en zal op basis hiervan aanpassingen of bijstellingen op de afspraken rond de basisondersteuning bespreekbaar maken en inzetten in de beleidsuitvoering met de scholen.